

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 154/2015-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Marianny Mochnáčovej a zo sudcov Petra Brňáka a Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti COMPCAR s. r. o., Slovenská 67, Prešov, zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Čorbom, PhD., Žižkova 39, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 253/2013-306 z 13. novembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti COMPCAR s. r. o. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Priebeh konania pred všeobecnými súdmi a Ústavným súdom Slovenskej republiky

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. februára 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti COMPCAR s. r. o., Slovenská 67, Prešov (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 253/2013-306 z 13. novembra 2014 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu z 13. novembra 2014“).

2. Z obsahu sťažnosti, jej príloh a pripojeného súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka bola vedená v katastri nehnuteľností ako výlučná vlastníčka nehnuteľností (pozemkov) v obci [REDAKOVANÉ] v katastrálnom území [REDAKOVANÉ] vedených na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ] ako parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 9 056 m², parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 5 687 m², parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 6 026 m², parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 1 820 m², parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 2 201 m² a parcela č. [REDAKOVANÉ] – ostatné plochy vo výmere 133 m² (ďalej len „nehnuteľnosti“) z titulu ich kúpy v konkurznom konaní z majetku patriaceho do konkurznej podstaty úpadcu Východoslovenské tehelne, š. p. v likvidácii (ďalej len „úpadca“), od správcu konkurznej podstaty na základe právoplatného opatrenia krajského súdu sp. zn. 2 K 620/95 z 9. júla 2004. Vklad vlastníckeho práva k sporným

nehnutelnostiam v prospech sťažovateľky bol povolený rozhodnutím príslušného katastrálneho úradu č. V-760/2004 z 28. júla 2004.

3. Mesto Košice (ďalej len „mesto“ alebo „žalobca“) sa ako žalobca žalobou podanou 22. apríla 2008 na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) domáhalo proti sťažovateľke ako žalovanej určenia svojho vlastníckeho práva k označeným nehnuteľnostiam z dôvodu, že tieto nehnuteľnosti neboli vlastníctvom úpadcu, ale žalobcu (mesta), teda boli nedôvodne zaradené do konkurznej podstaty úpadcu a prevod vlastníctva k nim v konkurznom konaní na sťažovateľku bol neplatný. Žalobca odôvodňoval svoje výlučné vlastnícke právo k nehnuteľnostiam tým, že tieto boli v pozemkovej knihe zapísané ako vlastníctvo Československého štátu – Východoslovenské tehelne, národný podnik, Košice, avšak Dohodou o prevode správy národného majetku z 28. júla 1962 došlo k prevodu správy tohto národného majetku z Východoslovenských tehelní, národný podnik, Košice, na Mestský národný výbor Košice, a to pre účely výstavby severojužnej komunikácie na sídlisko Terasa v Košiciach. Podľa žalobcu počnúc od prevodu správy v roku 1962 Východoslovenské tehelne, národný podnik, Košice, tieto nehnuteľnosti fyzicky ani účtovne nevedol vo svojej evidencii a bola na nich vybudovaná pozemná komunikácia. K 24. novembru 1990 právo hospodárenia k uvedenému majetku vykazoval Národný výbor mesta Košíc a podľa § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“) prešiel tento majetok do vlastníctva žalobcu vrátane stavieb pozemných komunikácií nachádzajúcich sa na nich.

4. Okresný súd rozsudkom č. k. 24 C 41/2008-136 z 27. februára 2009 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 27. februára 2009“) žalobu zamietol a uznesením zo 16. apríla 2009 rozhodol aj o trovách konania tak, že ich náhradu sťažovateľke nepriznal. Podľa skutkových zistení okresného súdu v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu v roku 1995 boli sporné nehnuteľnosti zapísané v pozemkovej knihe ako výlučné vlastníctvo úpadcu (ako vlastníctvo „Čsl. štátu - Východoslovenské tehelne, národný podnik Košice“) a na návrh správcu konkurznej podstaty na základe geometrického plánu boli v rokoch 2002 až 2003 zapísané do katastra nehnuteľností, pričom správca konkurznej

podstaty na základe opatrenia krajského súdu sp. zn. 2 K 620/95 z 9. júla 2004, ktorým krajský súd súhlasil s predajom nehnuteľného majetku úpadcu patriaceho do konkurznej podstaty mimo dražby pre sťažovateľku, predal sporné nehnuteľnosti mimo dražby sťažovateľke a vklad vlastníckeho práva v prospech sťažovateľky bol povolený 28. júla 2004 pod č. V-760/2004. Okresný súd zároveň vyslovil skutkové zistenie, že žalobca nemal vedomosť o konkurznom konaní, preto si v ňom neuplatnil svoj nárok a nepodal vylučovaciu žalobu. Z týchto skutkových zistení vyvodil okresný súd právny záver, že nepodaním žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty (pričom nebolo dôležité, z akého dôvodu nebola podaná), nastala v zmysle § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení do 31. júla 2004 (ďalej len „zákon č. 328/1991 Zb.“) nevyvrátiteľná právna domnienka, že sporné nehnuteľnosti boli zaradené do súpisu podstaty správne a správca bol oprávnený ich speňažiť a predaj sťažovateľke, ktorá ich nadobudla do svojho výlučného vlastníctva v dobrej viere.

5. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 2 Co 158/2009 z 8. októbra 2009 na odvolanie žalobcu rozsudok okresného súdu z 27. februára 2009 v spojení s uznesením zo 16. apríla 2009 potvrdil stotožniac sa s jeho vecnou správnosťou aj odôvodnením, pričom len na doplnenie uviedol, že nevyvrátiteľná právna domnienka vyplývajúca z § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. prelamuje zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, než má sám, a zároveň spôsobuje, že ak by aj vec nemala patriť do súpisu, nie je možné už vzniesť žiadne nároky proti osobe, ktorá následne majetok nadobudla od správcu konkurznej podstaty v dôsledku jeho speňaženia.

6. Na základe mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom Slovenskej republiky z podnetu žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní svojím rozsudkom sp. zn. 6 MCdo 1/2011 z 30. apríla 2012 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu z 30. apríla 2012“) zrušil rozsudok okresného súdu z 27. februára 2009, ako aj potvrdzujúci rozsudok krajského súdu z 8. októbra 2009 a vec vrátil na ďalšie konanie okresnému súdu. Najvyšší súd v podstatnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

„Z odôvodnenia rozsudkov odvolacieho súdu i súdu prvého stupňa je zrejmé, že dôvodom zamietnutia žaloby bol právny záver oboch súdov o uplatnení nevyvrátiteľnej právnej domnienky o zaradení pozemkov do súpisu konkurznej podstaty úpadcu oprávnené s následnou možnosťou správcu konkurznej podstaty speňažiť ich a predať žalovanej. Podľa názoru dovolacieho súdu tento právny záver súdov v základnom konaní nebol správny. Zistený skutkový stav totiž aplikáciu ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. na daný prípad neumožňoval.

Interpretáciu ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. podal Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozsudku z 11. septembra 2009 sp. zn. 5 Cdo 194/2008, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky zošit 3/2010 pod č. 25. Vyslovil v ňom názor, že právna domnienka podľa uvedeného ustanovenia, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnené, nastáva iba ak ten, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby. Ak vo vzťahu k takejto osobe uznesenie nebolo vydané, právne dôsledky v zmysle tohto ustanovenia nenastávajú, pričom nie je významné z akého dôvodu takto konkurzný súd nepostupoval (napríklad preto, že tretia osoba sa nedozvedela, že jej vec bola zapísaná do súpisu podstaty).

Takýto výklad znamená, že pokiaľ v preskúmvanej veci žalobca nevedel, že pozemky, ktoré považuje za svoje vlastníctvo, boli zapísané do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, a nebol vyzvaný konkurzným súdom na podanie vylučovacej žaloby v určenej lehote, nemohla nastať nevyvrátiteľná právna domnienka, že tento majetok bol zaradený do súpisu podstaty oprávnené. Platnosť speňaženia týchto pozemkov ich predajom žalovanej preto nebolo možné vyvodzovať z uvedeného ustanovenia.

To však nevylučuje bez ďalšieho platnosť speňaženia majetku zaradeného do súpisu konkurznej podstaty v situácii, keď pred speňažením spísaného majetku nevyšlo najavo, že je tu osoba, ktorá k tomuto majetku uplatňuje právo vylučujúce súpis, resp. keď došlo k speňaženiu majetku bez toho, aby tretia osoba mohla - z objektívneho hľadiska - domáhať sa vylúčenia tohto majetku z konkurznej podstaty.

No v takomto prípade možno speňaženie považovať za platné, len ak tu nie sú okolnosti spochybňujúce zaradenie veci do súpisu. Pokiaľ tu takéto okolnosti sú, je povinnosťou správcu konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. zapísať (zaradiť) vec do súpisu s poznámkou o dôvodoch, ktoré toto zaradenie spochybňujú. Ak by to správca neurobil, je povinnosťou konkurzného súdu, vykonávajúceho dohľad nad činnosťou správcu, dať mu pokyn, aby takto postupoval. Následne je povinnosťou konkurzného súdu v zmysle § 12 zákona č. 328/1991 Zb. vykonať potrebné zistenia na odstránenie pochybností o zaradení veci do súpisu, alebo dať v tomto smere správcovi príslušné pokyny. V prípade nedodržania tohto postupu je kúpna zmluva, ktorou správca konkurznej podstaty speňažil majetok vo vlastníctve osoby odlišnej od úpadcu, absolútne neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Obč. zákonníka).

V prejednávanej veci je zo zisteného skutkového stavu zrejmé, že tu boli dané okolnosti spôsobilé vyvolať u konkurzného správcu i konkurzného súdu pochybnosti o zaradení žalobcom označených pozemkov do súpisu podstaty. Týmito okolnosťami bola jednak skutočnosť, že na predmetných pozemkoch sa už niekoľko desaťročí nachádza stavba štvorprúdovej komunikácie s dvomi električkovými pásmi, pásmom zelene a príslušnými chodníkmi, a jednak to, že pozemky neboli vedené v evidencii úpadcu (na okolnosť ich evidencie a zaradenia do pravidelnej inventarizácie u úpadcu nebolo vykonané dokazovanie), keď podľa tvrdenia žalovanej pri zaradení pozemkov do súpisu vychádzal správca konkurznej podstaty z údajov v pozemkovej knihe o správcovi tohto majetku, patriaceho v tom čase do vlastníctva štátu. Pochybnosti vyvolávala ďalej už aj samotná skutočnosť, že údaje z pozemkovej knihy boli údajmi vychádzajúcimi z archívneho materiálu (účinnosťou zákona č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností, t. j. dňom 1. apríla 1964, sa vykonávanie zápisov v pozemkových knihách zastavilo) a bez ich aktualizácie boli nepoužiteľné.

Sporné pozemky mali byť preto zapísané do súpisu podstaty s poznámkou, že sú tu dôvody spochybňujúce ich zaradenie do súpisu. Následne, poznajúc všeobecne záväzné právne predpisy a miestne pomery, mal správca, prípadne konkurzný súd, zistiť vlastníka stavby komunikácie a jeho stanovisko o oprávnenosti stavby ako aj o právnom stave pozemkov, na ktorých bola zriadená. Konkurzný správca však takto nepostupoval

a konkurzný súd (v rozpore so svojou základnou povinnosťou vyplývajúcou z §§ 1 a 2 O. s. p. zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konkurzného konania, ako aj ochranu právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb), dal navyše opatrením súhlas k odpredaju pozemkov žalovanej napriek tomu, že vedel o ich zastavanosti komunikáciou, o riziku neaktuálnosti údajov vychádzajúcich z archívneho materiálu a o komplikáciách spojených so vznikom rozdielneho vlastníctva k stavbe a k pozemkom, na ktorých sa nachádza. Kúpnu zmluvu, ktorou správca konkurznej podstaty predal žalovanej pozemky, ktoré podľa výsledkov vykonaného dokazovania mal nadobudnúť zo zákona (zák. č. 138/1991 Zb.) do vlastníctva žalobca, teda osoba odlišná od úpadcu, treba za tejto situácie považovať za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom.

Dovolací súd považuje za nesprávny aj právny záver súdov v základnom konaní, podľa ktorého mala predmetné pozemky nadobudnúť žalovaná v dobrej viere. Zastáva názor, že so zreteľom na už uvedené okolnosti žalovaná nemohla byť dobromyseľná. Dobromyseľnosť, resp. dobrá viera znamená, že niekto s ohľadom na určitý právny vzťah, pri zachovaní obvyklej miery opatrnosti (ostrážitosti či starostlivosti), je vnútorne presvedčený o správnosti (poctivosti) svojho konania. Žalovaná, majúca informáciu o zastavanosti kupovaných pozemkov komunikáciou, musela pri zachovaní náležitej opatrnosti vedieť, že tu môže byť tretia osoba majúca vlastnícke, prípadne iné právo k pozemkom zastavaným touto stavbou, a teda že táto osoba môže byť kúpnu zmluvou ukrátená na svojich právach. Nemohla byť preto presvedčená o poctivosti, a teda správnosti svojho konania. Túto morálno-právnu požiadavku na vlastné i očakávané cudzie správanie nemôže ospravedlniť ani opatrenie konkurzného súdu, nerešpektujúce ochranu práv tretej osoby. Absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretej osoby, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka). ...

Preto podľa názoru dovolacieho súdu absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretej osoby, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka).

So zreteľom na uvedené dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky zrušil a vec vrátil

okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň zrušil aj súvisiace uznesenie okresného súdu o trovách konania.“

7. Sťažovateľka sťažnosťou podanou na ústavnom súde namietala porušenie svojich práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozsudkom najvyššieho súdu z 30. apríla 2012, o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 421/2012-14 z 11. októbra 2012 tak, že ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

8. Okresný súd po vrátení veci rozhodol rozsudkom č. k. 18 C 154/2012-260 z 26. februára 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 26. februára 2013“) tak, že žalobe žalobcu vyhovel a určil jeho vlastnícke právo k označeným nehnuteľnostiam a krajský súd na odvolanie sťažovateľky napadnutým rozsudkom z 13. novembra 2014 potvrdil tento rozsudok okresného súdu v celom rozsahu stotožniac sa s jeho závermi. Okresný súd ním zistený skutkový stav veci a svoje právne závery v odôvodnení rozsudku zhrnul takto:

„Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav.

Z Dohody o prevode správy národného majetku, (č. l. 7) uzavretej medzi odovzdávajúcou organizáciou - Východoslovenskými tehelňami, národným podnikom Košice a preberajúcou organizáciou - Československým štátom - MsNV Košice v zast. Okresným investorským útvarom Košice dňa 28. 7. 1962 súd zistil, že bola prevedená správa národného majetku a to časti nehnuteľností - pozemnoknižných parciel č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zapísaných v Pkv č. [REDAKOVANÉ] odčlenených podľa geometrického plánu a výkazu plôch č. [REDAKOVANÉ]. Správa sa prevádzala súčinnosťou od 1. augusta 1962 z dôvodu, že prevádzaný národný majetok bol pre odovzdávajúcu organizáciu nepotrebný a preberajúca organizácia ho potrebuje k splneniu svojich plánových úloh - výstavbu Severojužnej komunikácie na sídlisko Terasa v Košiciach.

Z listu Východoslovenských tehelní, národného podniku Košice (č. l. 6) zn. S 194/62 zo dňa 23. 7. 1962 adresovaného Okresnému investorskému útvaru Košice vyplýva, že Východoslovenské tehelne n. p. v prílohe tohto listu doručovali Okresnému investorskému útvaru 5 vyhotovení administratívnej dohody o prevode časti parciel č. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

nachádzajú miestne a mestské komunikácie. Pozemky je možné využiť iba z dlhodobého hľadiska za vynaloženia vysokých finančných nákladov.

Z listu vlastníctva č. [REDACTED] katastrálneho územia [REDACTED], obec [REDACTED] (č. l. 107) súd zistil, že pozemky, ktoré sú predmetom tohto konania boli zapísané ako výlučné vlastníctvo SR - Východoslovenské tehelne š. p. v likvidácii titulom žiadostí o zápis. Vklad vlastníckeho práva v prospech odporcu bol povolený pod č. V-760/2004 dňa 28. 7. 2004.

Navrhovateľ súdu predložil Protokol o prechode vlastníckeho práva Slovenskej republiky k nehnuteľnému majetku do vlastníctva obce spísaný na základe § 14 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších prepisov (č. l. 133) dňa 20. 11. 2008 medzi odovzdávajúcim SR - Obvodným úradom v Košiciach a preberajúcim Mestom - Košice. Predmetom prechodu vlastníctva sú pozemky v katastrálnom území [REDACTED], obec [REDACTED] a to parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 9056 m², parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 5687 m², parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 6026 m², parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 1820 m², parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 2201 m², parc. č. [REDACTED] - ostatné plochy vo výmere 133 m², ktoré vznikli z pozemnoknižných parciel č. [REDACTED] [REDACTED] zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. [REDACTED] a [REDACTED] katastrálneho územia [REDACTED]. Uvedený nehnuteľný majetok, podľa článku 3 citovaného protokolu, prešiel dňom 1. mája 1991 do vlastníctva mesta Košice.

Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 6. 2. 2009 uviedla, že má za to, že predmetné pozemky boli prevedené v roku 1962 do správy Mestského národného výboru v Košiciach, o čom svedčí Dohoda o prevode správy národného majetku. Prevod správy národného majetku sa uskutočnil za účelom výstavby Severojužnej komunikácie Terasa, k čomu aj došlo. MsNV v Košiciach vystaval túto komunikáciu, používa sa doposiaľ a keďže tento majetok bol vedený v správe MsNV Košice do roku 1991, v zmysle zákona o majetku obcí ku dňu 1. 5. 1991 bol prevedený do vlastníctva Mesta Košice. Poukázala na to, že odporca podal proti navrhovateľovi viacej návrhov na začatie konania o zaplatenie 1 890 000,- Sk v každom jednom prípade, ktorými žiada zaplatiť nájomné za užívanie týchto pozemkov.

Právny zástupca odporcu na pojednávaní dňa 21. 8. 2012 navrhol, i návrh na začatie konania zamietnuť z dôvodu, že navrhovateľ sa cíti byť vlastníkom sporných pozemkov na základe Dohody o prevode správy národného majetku uzatvorenej v roku 1962 medzi Východoslovenskými tehelňami Košice a MsNV Košice, pričom nevie predložiť originál tejto dohody, ale len jej odpis a preto je zástupca odporcu toho názoru, že takáto dohoda ani neexistuje a teda nedošlo ani k prevodu správy. Poukázal na to, že MsNV Košice ale aj navrhovateľ porušili zákony, keď pri prevode správy majetku; resp. prechode majetku nezabezpečili zápis v katastri nehnuteľností a aj preto sa navrhovateľ nemôže cítiť vlastníkom predmetných pozemkov. ...

V danom prípade z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že v čase vyhlásenia konkurzu na Východoslovenské tehelne š. p. v roku 1995 boli sporné pozemky zapísané v pozemkovej knihe ako výlučné vlastníctvo Východoslovenských tehelní š. p. Na základe návrhu správcu konkurznej podstaty sa vykonal zápis sporných pozemnoknižných parciel do katastra nehnuteľností ako parcely C-KN v rokoch 2002 a 2003 podľa geometrického plánu č. [REDAKOVANÉ] na LV č. [REDAKOVANÉ] katastrálneho územia [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ]. Správca konkurznej podstaty Východoslovenských tehelní š. p. v likvidácii na základe Opatrenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2K 620/95 zo dňa 9. 7. 2004 predal sporný nehnuteľný majetok úpadcu patriaci do konkurznej podstaty mimo dražby odporcovi. Vklad vlastníckeho práva odporcu do katastra nehnuteľností bol povolený dňa 28. 7. 2004 pod č. V-760/2004.

Z vyjadrení navrhovateľa vyplýva, že navrhovateľ ani nemal vedomosť o tom, že sa vedie konkurzné konanie voči úpadcovi Východoslovenským tehelňam š. p. v likvidácii. V dôsledku toho si neuplatnil svoj nárok, podľa ktorého nemali byť do súpisu zaradené pozemky, ktoré sú predmetom tejto žaloby, nepodal ani vylučovaciu žalobu, teda žiadnym spôsobom si neuplatnil svoj nárok ani voči úpadcovi ani voči správcovi na konkurznom súde. Navrhovateľ sa prvýkrát svojich vlastníckych práv k predmetným pozemkom domáhal podaním tejto žaloby na určenie vlastníckeho práva, ktorá bola súdu doručená dňa 22. 4. 2008.

Súd, viazaný právnym názorom Najvyššieho súdu, ako predbežnú otázku posudzoval platnosť zmluvy, ktorou správca konkurznej podstaty previedol sporné nehnuteľnosti

do výlučného vlastníctva odporcu. V konaní bolo nesporné medzi účastníkmi, že predmetné pozemky boli zapísané do súpisu konkurznej podstaty úpadcu (Východoslovenské tehelne, š. p.) a následne aj speňažené predajom odporcovi, za situácie, keď navrhovateľ nemal informácie o zápise a speňažení a správcom konkurznej podstaty ani konkurzným súdom nebol vyzvaný na podanie vylučovacej žaloby v určenej lehote. V takomto prípade možno speňaženie považovať za platné, len ak tu nie sú okolnosti spochybňujúce zaradenie veci do súpisu. Pokiaľ tu také okolnosti sú, je povinnosťou správcu konkurznej podstaty podľa § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. zapísať vec do súpisu s poznámkou o dôvodoch, ktoré toto zaradenie spochybňujú. Následne je povinnosťou konkurzného súdu v zmysle § 12 zákona č. 328/1991 Zb. vykonať potrebné zistenia na odstránenie pochybností o zaradení veci do súpisu alebo dať v tomto smere správcovi príslušné pokyny. V prípade nedodržania tohto postupu je kúpna zmluva, ktorou správca konkurznej podstaty speňažil majetok vo vlastníctve osoby odlišnej od úpadcu, absolútne neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

V prejednávanej veci je zo zisteného skutkového stavu je zrejmé, že tu boli dané okolnosti spôsobilé vyvolať u konkurzného správcu i konkurzného súdu pochybnosti o zaradení sporných pozemkov do súpisu podstaty – skutočnosť, že na pozemkoch sa už niekoľko desaťročí nachádza stavba štvorprúdovej komunikácie, pásom zelene a príslušnými chodníkmi. Sporné pozemky preto mali byť zapísané do súpisu podstaty s poznámkou, že sú tu dôvody spochybňujúce ich zaradenie do súpisu. Následne, poznajúc všeobecne záväzné právne predpisy a miestne pomery, mal správca, prípadne konkurzný súd, zistiť vlastníka stavby komunikácie a jeho stanovisko o oprávnenosti stavby ako aj o právnom stave pozemkov, na ktorých bola zriadená. Konkurzný správca však takto nepostupoval a konkurzný súd dal navyše opatrením súhlas k odpredaju pozemkov odporcovi napriek tomu, že vedel o ich zastavanosti komunikáciou. Kúpnu zmluvu, ktorou správca predal odporcovi pozemky, ktoré mal nadobudnúť zo zákona č. 138/1992 Zb. do vlastníctva navrhovateľ, teda osoba odlišná od úpadcu, treba za tejto situácie považovať za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom. Odporca majú informáciu o zastavanosti kupovaných pozemkov komunikáciou, musel pri zachovaní náležitej opatrnosti vedieť, že tu môže byť tretia osoba majúca vlastnícke alebo iné právo k pozemkom, ktorá môže byť

kúpnu zmluvou ukrátená na svojich právach. Nemohla byť preto presvedčená o poctivosti a správnosti svojho konania. Túto morálno-právnu požiadavku na vlastné i očakávané cudzie správanie nemôže ospravedlniť ani opatrenie konkurzného súdu, nerešpektujúce ochranu práv tretej osoby. Absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorým boli porušené práva tretej osoby, má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka).

Z navrhovateľom predloženej Dohody o prevode správy národného majetku (č. l. 7) uzavretej medzi odovzdávajúcou organizáciou – Východoslovenskými tehelňami, národným podnikom Košice a preberajúcou organizáciou - Československým štátom - MsNV Košice v zast. Okresným investorským útvarom Košice dňa 28. 7. 1962 súd mal preukázané, že sporné pozemky boli na základe tejto dohody prevedené do správy bývalého MsNV Košice. Navrhovateľ síce predložil len odpis tejto dohody, jej originál predložiť nevedel, preto odporca spochybnil aj samotnú existenciu takejto dohody. Súd nemal pochybnosti o tom, že odpis dohody predložený navrhovateľom bol vyhotovený z existujúceho originálu dohody z dôvodu, že navrhovateľ predložil aj korešpondenciu medzi účastníkmi dohody (č. l. 6, 5) z obsahu ktorej jednoznačne vyplýva, že k uzavretiu takejto dohody došlo. Navyiac, podľa dohody aj korešpondencie, účelom prevodu správy majetku, bola výstavba Severojužnej komunikácie na sídlisko Terasa v Košiciach, ku ktorej výstavbe v nasledujúcom období aj nepochybne došlo. Súd sa stotožňuje s odporcom v tom, že bývalé MsNV v Košiciach nesplnilo svoju povinnosť - zabezpečiť zápis tejto dohody do pozemkovej knihy resp. do katastra nehnuteľností podľa zákona č. 22/1964 Zb., táto skutočnosť je ale bez právneho významu, nakoľko zápis právnych vzťahov podľa zákona č. 22/1964 Zb. nemal právotvorný, ale iba evidenčný (deklaratórny) účinok.

Podľa ust. § 2 ods. 1 a 7 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku Slovenskej republiky veci, okrem hnutelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného. predpisu právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú. Veci a majetkové práva podľa odsekov 1, 2 a 5 nadobúda obec dňom účinnosti tohto zákona.

Dňom účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, t. j. 1. 5. 1991 došlo k prechodu sporných pozemkov do vlastníctva navrhovateľa podľa § 2 ods. 1 a 7 zákona

č. 138/1991 Zb. o čom svedčí aj *Protokol o prechode vlastníckeho práva Slovenskej republiky k nehnuteľnému majetku do vlastníctva obce* (č. l. 133) zo dňa 20.11.2008. Navrhovateľ bol povinný podať do 12 mesiacov od účinnosti tohto zákona návrh na zápis do evidencie nehnuteľností podľa § 14 ods. 4 cit. zákona. Nesplnenie tejto povinnosti navrhovateľom však nie právne významné, pretože zápis právnych vzťahov podľa zákona č. 22/1964 Zb. nemal právotvorný, ale iba evidenčný (deklaratórny) účinok...

Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností, preto jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku. “

9. Sťažovateľka vo svojej sťažnostnej argumentácii uviedla:

«Zásadná vada sťažnosťou napadnutého rozsudku spočíva v nesprávnej interpretácii ustanovenia § 19 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej „ZKV“).

V zmysle § 19 ods. 2 ZKV súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

Poukazom na toto ustanovenie sa súdy snažili vyvrátiť tvrdenie sťažovateľa, že nemožno v osobitnom konaní o určenie vlastníckeho práva spochybňovať vlastnícke právo sťažovateľa k pozemkom, ktoré nadobudol z konkurznej podstaty úpadcu potom, čo boli tieto pozemky riadne zapísané do súpisu podstaty a prevod pozemkov do vlastníctva sťažovateľa schválený právoplatným opatrením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2K/620/95 zo dňa 09. 07. 2004.

Krajský súd v Košiciach sa v tomto smere stotožnil s rozsudkom súdu prvého stupňa, ktorý použil interpretáciu citovaného ustanovenia ponúknutú Najvyšším súdom SR v tom zmysle, že „právna domnienka podľa uvedeného ustanovenia že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene, nastáva iba ak ten, kto uplatňuje, že vec sa nemala do súpisu zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby“ (str. 3 rozsudku Okresného súdu Košice II, č. k. 18C/154/2012-260).

Je síce pravdou, že uvedený názor vyslovil vo svojom rozhodnutí o mimoriadnom dovolaní Najvyšší súd SR a týmto názorom sa v následnom konaní cítili byť viazaní ako súd prvého stupňa tak aj odvolací súd, avšak viazanosť právnym názorom vyššieho súdu nie je bezpodmienečná. ...

Z uvedeného vyplýva, že nie za každých okolností musí nižší súd bez rozmyslu a bez uváženia aplikovať názor vyššieho súdu. Najmä tomu tak nie je v prípade, ak vyšší súd uvedie názor, ktorý interpretuje právnu normu v zjavnom rozpore s jej účelom a zmyslom a svoj názor dostatočne nevysvetlí a nezdôvodní.

Uvedený názor súdov v tomto konaní je v príkrom rozpore s normatívnym textom ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV, pretože opomína časť hypotézy danej právnej normy, konkrétne slová „kto uplatňuje“. Ustanovenie § 19 ods. 2 ZKV jednoznačne určuje povinnosť konkurznému súdu uložiť povinnosť podať vylučovaciu žalobu a poučiť o následkoch nepodania žaloby iba tie osoby, ktoré uplatňujú skutočnosť, že sa nejaká vec nemala do súpisu vôbec zaradiť. Tie osoby, ktoré vôbec neuplatňovali, že vec nemá byť zaradená do súpisu sa ani nedostanú do štádia, aby mohli byť upovedomené o podaní vylučovacej žaloby.

Ratio tohto ustanovenia spočíva v tom, že by bolo zbytočné upovedomovať o možnosti podať žalobu tie osoby, ktoré voči súpisu podstaty nič nenamietajú. V opačnom prípade by totiž súd musel upovedomovať o možnosti podať žalobu každého jednotlivca na celom svete, čo je záver ad absurdum. Iba tie osoby, ktoré sa cítia byť zaradením určitej veci do súpisu podstaty dotknuté a bránia svoje práva, tak že voči súpisu namietajú, je potrebné upovedomiť o právnych prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii na ochranu svojich nárokov.

Ak nikto nenamieta voči súpisu podstaty, nikto nebude upovedomený o možnosti podať vylučovaciu žalobu, potom môže konkurzné konanie bez problémov pokračovať speňažovaním podstaty a nie je dôvod spochybňovať práva tretích osôb, ktoré nadobudli veci zaradené do súpisu podstaty. ...

Ak nikto nenamietal voči zaradeniu veci do súpisu podstaty a vec bola následne v rámci konkurzného konania speňažená predajom inej osobe, môže ešte subjekt, ktorému malo svedčiť vlastnícke právo pred zaradením veci do súpisu podstaty, uplatňovať svoje

práva, avšak nie určovacou žalobou, ale vylučovacou žalobou. V takomto prípade však podľa judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky, už nemožno spochybňovať vlastnícke právo osoby, ktorá nadobudla vec z podstaty, a pôvodný vlastník môže vylučovacou žalobou žiadať už len náhradné peňažné plnenie za danú vec. ...

Najvyšší súd SR však prijal neprípustne rozširujúci výklad danej právnej normy, keď v texte právnej normy úplne ignoroval slovné spojenie „kto uplatňuje“, v dôsledku čoho dospel k úplne absurdnému záveru, že napriek tomu, že v konkurznom konaní nikto voči zaradeniu do podstaty nič nenamietal, nepodal žiadnu vylučovaciu žalobu, predsa len môže kedykoľvek aj po skončení konkurzného konania domáhať sa svojich práv (vrátane vlastníckych) všeobecnou žalobou podľa § 80 OSP a zvrátiť tak všetky právne následky, ktoré sa odvíjajú od konkurzného konania. ...

Názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v uznesení sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 zo dňa 30. 04. 2012 je pritom nielen v rozpore s gramatickým a logickým významom ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV, ale dokonca aj v rozpore s následnou judikatúrou Ústavného súdu SR.

Právna domnienka, že vec je do súpisu konkurznej podstaty zahrnutá oprávnene nastáva, iba ak ten, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu podstaty zaradiť, nepodá v súdom určenej lehote proti správcovi vylučovaciu žalobu, hoci bol konkurzným súdom poučený o tom, že vec bola zapísaná do súpisu, a o právnych dôsledkoch nepodania žaloby. Ak vo vzťahu k takejto osobe nebolo o vylučovacej žalobe rozhodnuté, právne dôsledky v zmysle tohto ustanovenia nenastávajú, pričom nie je významné, z akého dôvodu takto konkurzný súd nepostupoval. (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 531/2012 z 12. februára 2013)

Ústavný súd teda už raz potvrdil, že predpokladom na poučenie o potrebe podať vylučovaciu žalobu je skutočnosť, že už niekto uplatňuje, že vec nemala byť do súpisu podstaty zaradená a iba tejto osobe je súd povinný adresovať poučenie. Názor Najvyššieho súdu SR bol teda neskôr prekonaný, a preto sa ním súdy rozhodujúce v následnom konaní na prvom a druhom stupni nemali byť viazané. ...

Navyše z rozhodnutia Správy katastra Košice, pracovisko Košice III, č. X-43/2003, zo dňa 28. 05. 2004, ktoré sťažovateľ predložil v konaní nasledujúcom po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu vyplýva, že žalobca o konkurze na majetok Východoslovenských

tehelní, n. p. veľmi dobre vedel, pretože so správcom ohľadne nezaradenia iných pozemkov do konkurznej podstaty komunikoval. ...

Základným pochybením a vybočením z rámca spravodlivosti na strane konajúceho súdu bola skutočnosť, že v konaní o určenie vlastníckeho práva sa zameriaval, súc aj nesprávne navigovaný rozhodnutím Najvyššieho súdu SR o mimoriadnom dovolaní, nie na zistenie existencie právneho titulu vlastníctva žalobcu, ale na spochybňovanie právneho titulu, na základe ktorého nadobudol vlastnícke právo sťažovateľ.

Žalobca odvíjal svoje vlastnícke právo od Hospodárskej dohody o prevode správy národného majetku zo dňa 28. 07. 1962, na základe ktorej mala prejsť správa predmetných pozemkov z Východoslovenských tehelní, n. p. na Československý štát - MsNV Košice v zast. Okresného investorského útvaru v Košiciach. Na základe tejto dohody mal MsNV Košice nadobudnúť sporné pozemky do správy a neskôr na základe zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí ich mal žalobca nadobudnúť do vlastníctva.

Tieto následky by však mohli nastať len za predpokladu, že by bola uvedená hospodárska dohoda platná. Sťažovateľ v konaní pred súdom prvého stupňa i v odvolacom konaní opakovane namietal, že táto dohoda nemohla byť platná už len z dôvodu, že nebola podpísaná oprávnenými osobami. Na kópii dohody, ktorú predložil žalobca absentovali akékoľvek podpisy, a žalobca v priebehu konania nikdy nepredložil originál tejto dohody, alebo jej kópiu, z ktorej by vyplývalo, že dohoda bola skutočne uzavretá.

Dôkazné bremeno ohľadne tejto skutočnosti mal niesť žalobca, ktorý ho v konaní neuniesol. Napriek tomu, súdy v oboch stupňoch konania túto skutočnosť ignorovali. ...

Hoci sťažovateľ vzniesol v odvolaní veľmi konkrétne a rozsiahle (venoval im cca 2 strany odvolania) námietky voči konkrétnemu skutkovému záveru súdu prvého stupňa. Krajsky súd sa neobťažoval k týmto námietkam sa vyjadriť alebo sa nimi akokoľvek zaoberať. Už táto skutočnosť sama o sebe podľa názoru sťažovateľa spôsobuje celkovú nespravodlivosť napadnutého rozhodnutia v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o základných právach a slobodách. ...

Základným predpokladom na to, aby mohol byť žalobca vlastníkom predmetných nehnuteľností a aby mohla byť úspešná žaloba podaná žalobcom - mestom Košice, ktorej napokon Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 18C/154/2012-260 zo dňa 26. 02. 2013

v spojitosti s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013-306 zo dňa 13. 11. 2014 vyhovel, je to, aby k predmetným pozemkom mal právo hospodárenia národný výbor v meste Košice prípadne jeho rozpočtová alebo príspevková organizácia dňa 23. alebo 24. 11. 1990. ...

V danom súdnom konaní bolo základnou povinnosťou žalobcu (mesta Košice) preukázať, že Mestský národný výbor v Košiciach mal právo hospodárenia k uvedeným pozemkom v dňoch 23.-24. 11. 1990, o čom však neprodukoval žiadny dôkaz!! ...

Skutkový záver, že z Dohody o prevode správy národného majetku zo dňa 28. 07. 1962 vyplýva, že Mestský národný výbor v Košiciach mal právo hospodárenia k daným pozemkom aj 23.-24. 11. 1990 je nesprávny! ...

Sťažovateľ využil možnosť podať riadny opravný prostriedok voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa a v podanom pomerne rozsiahlom odvolaní, uviedol množstvo námietok, s ktorými sa však Krajský súd v Košiciach vo svojom rozsudku nezaoberal.

V sťažnosťou napadnutom rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013-306 zo dňa 13. 11. 2014 v podstate absentuje odôvodnenie. Krajský súd iba konštatoval, že odvolací súd je viazaný názorom dovolacieho súdu, a následne s odkazom na § 219 O. s. p. iba lakonicky skonštatoval, že sa „stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti nepovažuje za potrebné uviesť ďalšie dôvody.“ ...

Sťažovateľ riadne nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam kúpou od správcu konkurznej podstaty, ktorú odobril súd vykonávajúci dohľad nad konkurzným konaním právoplatným opatrením. Následne bolo jeho vlastnícke právo potvrdené právoplatným zamietnutím žaloby žalobcu, a až na základe mimoriadneho opravného prostriedku iniciované konanie, ktoré nespĺňalo atribúty spravodlivého procesu, viedlo k porušeniu práva sťažovateľa na súdnu ochranu a jeho výsledkom bolo zvrátenie právneho stavu smerom k strate vlastníckeho práva sťažovateľa k daným pozemkom. ...

Sťažovateľ sa po vyše 10 rokoch od uzavretia kúpnej zmluvy, ktorou nadobúdala pozemky od správcu konkurznej podstaty Východoslovenských tehelní, š. p. dozvedel, že zmluva, ktorú s ním uzavrel nemá žiadny právny význam, pretože v skutočnosti naň správca nemohol previesť majetok, ktorý bol predmetom zmluvy. Rozhodlo sa o tom v konaní, ktoré

nenapĺňalo základné znaky spravodlivého procesu a neposkytlo sťažovateľovi takú súdnu ochranu, na akú má nárok v zmysle Ústavy SR a medzinárodných dohovorov.»

10. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných ľudských práv a slobôd, základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013-306 zo dňa 13. 11. 2014 porušené bolo.

Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013-306 zo dňa 13. 11. 2014 a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia... na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

11. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 154/2015-22 z 1. apríla 2015 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

12. Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril krajský súd podaním sp. zn. 1 SprV/397/2015 doručeným ústavnému súdu 14. mája 2015, v ktorom sťažnosť sťažovateľky hodnotil ako nedôvodnú, a uviedol:

«Okresný aj krajský súd pri rozhodovaní boli viazaní právnym názorom obsiahnutým v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. apríla 2012, č. k. 6 M Cdo 1/2011-205...

Patrí sa poznamenať, že okresný súd, ako aj odvolací súd vzorne rešpektovali kasačné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti polemizuje s právnym názorom Najvyššieho súdu SR obsiahnutým v uznesení z 30. apríla 2012 sp. zn. 6 M Cdo 1/2011.

K argumentácii sťažovateľa dovoľíme si len poznamenať toto:

Právna teória i súdna prax rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to záväznosť kasačnú (inštančnú, v istej veci) a záväznosť precedenčnú (judikátornú). V prejednávanej veci okresný aj krajský súd pri opätovnom rozhodovaní postupovali v súlade s uznesením najvyššieho súdu z 30. apríla 2012, ktorým boli zrušené ich predchádzajúce rozhodnutia v tej istej veci, teda rešpektovali kasačnú záväznosť rozhodnutia najvyššieho súdu podľa § 243d ods. 1 O. s. p. (v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočná zásada viazanosti nižšieho súdu vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu. Požiadavky na reflektovanie kasačného rozhodnutia v následnom rozhodnutí okresného (krajského) súdu sú totiž výrazne prísnejšie, než je tomu tak v prípade „púhej“ záväznosti precedenčnej.

Zatiaľ čo v prípade tzv. precedenčnej záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu existuje možnosť, aby všeobecný súd rôzneho stupňa (ne)reflektoval právne závery najvyššieho súdu tým, že v dobrej viere predostrie konkurujúce úvahy a začne s judikátom zmysluplný (právnny) dialóg, kasačná záväznosť môže (pochopiteľne len za nezmeneného skutkového stavu) byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu.

Podľa nášho názoru, v konaní nasledujúcom po kasačnom rozhodnutí preto nie je priestor pre úvahy, či je právny názor najvyššieho súdu správny, fundovaný, či úplný. Toto pravidlo neplynie z presvedčenia najvyššieho súdu o svojej vlastnej neomylnosti, ale z nutnosti definitívne ukončiť konkrétny spor a predísť nekonečnému súdnemu presúvaniu spisu medzi súdmi, čo by neúmerne predlžovalo konanie, a tým porušovalo ústavné práva účastníkov na skončenie veci v primeranej dobe a na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Tento právny názor je logickým vyjadrením samotného zmyslu kasácie v právnom poriadku a je široko zastávaný aj v odbornej literatúre (viď Bobek – Kúhn - Polčák: Judikatúra a právní argumentace, Praha, Auditorium, 2006, s. 37, či všetky komentáre

k § 226 O. s. p. alebo k § 243d O. s. p. alebo učebnice „procesného práva“ ku kasačnej záväznosti“).

Podľa nášho názoru súdy (okresný aj krajský) správne postupovali v predmetnej veci.»

13. Sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaujala k vyjadreniu krajského súdu stanovisko podaním doručeným ústavnému súdu 12. júna 2015, v ktorom zotrvala na dôvodnosti svojej sťažnosti a uviedla:

«Krajský súd v Košiciach (ďalej len „porušovateľ“) vo svojom vyjadrení namieta v podstate tú skutočnosť, že v napadnutom rozhodnutí iba vzorne rešpektoval kasačné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 zo dňa 30. 04. 2012 a v ňom vyjadrený právny názor Najvyššieho súdu SR. Porušovateľ uviedol, že v konaní, ktoré nasledovalo po uvedenom kasačnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR už nebol priestor, aby sa porušovateľ odchýlil od právneho názoru Najvyššieho súdu SR vysloveného v tomto rozhodnutí a bol povinný rešpektovať kasačnú záväznosť tohto rozhodnutia.

V zmysle § 243d ods. 1 O. s. p. ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný.

V zmysle § 243i ods. 2 O. s. p. V konaní o mimoriadnom dovolaní platia primerane ustanovenia o konaní na dovolacom súde (§ 242 až 243d), ak tento zákon neustanovuje niečo iné.

Porušovateľ odvodzuje svoju povinnosť rešpektovať názor dovolacieho súdu prezentovaný v kasačnom rozhodnutí z vyššie citovaných predpisov. Povinnosť rešpektovať názor dovolacieho súdu vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí však nie je absolútna. Sťažovateľ na túto skutočnosť upozornil už v sťažnosti a venoval jej celú stať II. 1.

Ak sa skutkový základ, z ktorého vychádzal pri právnom posúdení veci dovolací súd, v ďalšom konaní po zrušení veci dovolacím súdom zmení, súdy nižšieho stupňa už nie sú viazané právnym záverom dovolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí. (SUČANSKÁ, D. in Krajčo, J. a kol.: Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár, Bratislava: Eurounion, 2006, s. 661)

Právny názor dovolacieho súdu vychádza zo skutkového základu, ktorého východiskom bolo dokazovanie pred súdom prvého stupňa, prípadne pred odvolacím súdom. Tento skutkový základ sa po vrátení veci súdu nižšieho stupňa môže zmeniť. V tomto prípade sa obmedzuje alebo zaniká viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu. (MAZÁK, J.: Základy občianskeho procesného práva. Bratislava: Iura edition, 2002, s. 385-386)

Ak dôjde v ďalšom konaní k zmene skutkového základu veci, z ktorého vychádzal dovolací súd, nemôže sa záväznosť jeho právneho názoru uplatniť. (BAJÁNKOVÁ, J. in Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, I. diel. Komentár, 2. Vydanie, Praha: C. H. Beck, 2012, s. 921)

V žiadnom prípade nebráni ustanovenie § 243d ods. 1 OSP súdu nižšieho stupňa, aby na základe nových skutočností dospel k rovnakým záverom; vedie ho však záväzne k tomu, aby neopakoval predchádzajúce nedostatky procesného i hmotnoprávneho charakteru. (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 186/08)

Po vydaní zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 prebiehalo ďalšie konanie na Okresnom súde Košice II i na Krajskom súde v Košiciach, v rámci ktorého bolo vykonané ďalšie dokazovanie. Sťažovateľ má za to, že na základe tohto ďalšieho dokazovania došlo k zmene skutkového stavu, ktorá odôvodňovala odchýlenie sa nižších súdov od názoru dovolacieho súdu.

Názor Najvyššieho súdu SR, na ktorý sa odvoláva porušovateľ sa týkal interpretácie ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Z. z. o konkurze a vyrovnaní (ďalej „ZKV“), ktorú navyše Najvyšší súd opieral o nevedomosť žalobcu o tom, že pozemky, ktoré považuje za svoje vlastníctvo boli zapísané do súpisu konkurznej podstaty (pozri str. 5 uznesenia NS SR sp. zn. 6 M Cdo 1/2001). Tento skutkový záver sa však v nasledujúcom konaní pred Okresným súdom Košice II i Krajským súdom v Košiciach zmenil, pretože sťažovateľ produkoval dôkazy, z ktorých jednoznačne vyplynula vedomosť žalobcu o prebiehajúcim konkurznom konaní a o tom, ktoré nehnuteľnosti (v domnelom vlastníctve žalobcu) boli zaradené do súpisu podstaty. Vyplývalo to minimálne z rozhodnutia Správy katastra Košice, pracovisko Košice III, č. X-43/2003, zo dňa 28. 05. 2004, ktoré sťažovateľ predložil v konaní nasledujúcom po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu. Rovnako sťažovateľ

v nasledovnom konaní preukázal, že pokiaľ žalobca v konkurznom konaní (do ktorého sa aktívne zapájal) predložil relevantné dôkazy o svojom vlastníctve, správca daní nehnuteľnosť zo súpisu podstaty vylúčil. Pokiaľ žalobca (Mesto Košice) predložil správcovi Hospodársku zmluvu o prevode správy národného majetku č. 112 Práv S117/72, č. 34-4013/72-74 zo dňa 4. 12. 1974, správca vylúčil zo súpisu podstaty nehnuteľnosti, ktorých správa bola touto zmluvou prevedená.

Najvyšší súd SR sa v kasačnom rozhodnutí ešte odvolával na nedobromyseľnosť správcu resp. sťažovateľa, avšak pokiaľ žalobca predložil doklady preukazujúce jeho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zaradeným do podstaty, boli tieto nehnuteľnosti zo súpisu podstaty vylúčené a dobromyseľnosť sťažovateľa ohľadne nadobudnutia týchto nehnuteľností vylúčená, ale pokiaľ žalobca nebol schopný vlastnícke právo k ďalším nehnuteľnostiam preukázať, hoci na to priestor mal, nebolo možné spochybňovať dobromyseľnosť sťažovateľa o tom, že takéto nehnuteľnosti boli do súpisu podstaty zaradené správne a nič mu nebráni nadobudnúť k nim vlastnícke právo.

Za takéhoto zmeneného skutkového stavu, ku ktorému došlo v následnom konaní pred súdom prvého stupňa a odvolacím súdom, nemôže názor dovolacieho súdu obstať.

Okrem tejto skutočnosti sťažovateľ poukazoval na to, že v následnom konaní pred Okresným súdom Košice II i Krajským súdom v Košiciach namietal aj nepreukázanie nadobudnutia vlastníckeho práva zo strany žalobcu! K tejto skutočnosti pritom Najvyšší súd SR v kasačnom rozhodnutí právny názor nezaujal! Napriek tomu porušovateľ argumenty a dôkazy prezentované sťažovateľom ignoroval a žalobe žalobcu vyhovel.

Žiaden zo súdov konajúcich v tejto veci však dostatočne neuvážil, že predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva žalobcu, nie spochybenie vlastníckeho práva sťažovateľa! Názor Najvyššieho súdu SR v zrušujúcom dovolacom uznesení sa však zameral na spochybenie nadobudnutia vlastníctva u sťažovateľa, nie na to, či žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadne ním tvrdeného vlastníckeho práva k sporným pozemkom. Akokoľvek by sme rešpektovali kasačnú záväznosť názoru Najvyššieho súdu SR (napriek zmenenému skutkovému stavu vyplývajúcejmu z následného dokazovania), mohli by sme dospieť maximálne k negácii vlastníckeho práva sťažovateľa, ale nie k pozitívnemu potvrdeniu vlastníckeho práva žalobcu. Predmetom konania pritom bolo pozitívne určenie

vlastníckeho práva k predmetným pozemkom v prospech žalobcu (mesto Košice) a pokiaľ ide o tento tvrdený nárok žalobcu, žalobca dôkazné bremeno, ktoré ho v konaní zaťažovalo neunesol, a túto skutočnosť nemožno nijako ospravedlniť ani právnym názorom Najvyššieho súdu SR o interpretácii ustanovenia § 19 ods. 2 ZKV. Z právneho názoru dovolacieho súdu pozitívny záver o potvrdení vlastníckeho práva žalobcu nevyplýva, a ak nižšie súdy takto interpretovali právny názor Najvyššieho súdu SR prezentovaný v kasačnom rozhodnutí, dopustili sa logickej chyby v uvažovaní (non sequitur).

Porušovateľ teda vyvodil z názoru dovolacieho súdu nesprávne závery pre meritórne rozhodnutie vo veci.

Viazanosť nižších súdov názorom vyššieho súdu vysloveným v danej právnej veci nie je podmienená len nezmenením skutkového stavu, ale aj tým, že názor vyššieho súdu je určitý, náležite vysvetlený a ústavne konformný.

Ak odvolací súd zrušuje rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, musí v odôvodnení svojho rozhodnutia právny názor, ktorým má byť súd viazaný, náležite vysvetliť. (Zborník stanovísk, správ a rozhodnutí súdov a súdnych rozhodnutí Najvyšších súdov (ČSSR, ČSR a SSR), IV., 1970 -1983, SEVT Praha 1986, s. 62 - citované podľa Krajčo, J. a kol.: Občiansky súdny poriadok. Komentár, I. diel, Bratislava: Eurounion, 2006, s. 603)

Z uvedeného vyplýva, že nie za každých okolností musí nižší súd bez rozmyslu a bez uváženia aplikovať názor vyššieho súdu. Najmä tomu tak nie je v prípade, ak vyšší súd uvedie názor, ktorý interpretuje právnu normu v zjavnom rozpore s jej účelom a zmyslom a svoj názor dostatočne nevysvetlí a nezdôvodní.

Ďalej nebude právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení záväzný pre prvostupňový súd, ak prvostupňový súd postúpil návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska, pretože dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci je v rozpore s ústavou, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o predbežnej otázke a právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí nemôže obstať popri stanovisku ústavného súdu resp. popri

rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. (FICOVÁ, S. in Števček, M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, I. diel. Komentár, 2. Vydanie, Praha: C. H. Beck, 2012, s. 868)

Uvedené závery o vzťahu odvolacieho a prvostupňového rozhodnutia platia aj pre vzťah medzi dovolacím rozhodnutím a rozhodnutiami súdov prvého stupňa a odvolacieho súdu. Základnou požiadavkou každého rozhodnutia súdu je jeho súlad s Ústavou SR a jednoduchým hmotným právom. Preto nesmú byť súdy nútené akceptovať právne názory vyšších súdov, ktoré buď nie sú adekvátne zdôvodnené, alebo sú v zjavnom rozpore s hmotným právom či s judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR (čo je aj prípad uznesenia NS SR sp. zn. 6 M Cdo 1/2001). Je síce pravdou, že nižší súd by sa v takom prípade mal obrátiť na Ústavný súd SR resp. Súdny dvor EÚ so žiadosťou o záväzný výklad, avšak ak nižší súd pozná ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR (v tomto prípade Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III ÚS 531/2012 z 12. februára 2013 či Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Odo 394/2002 zo dňa 29. 07. 2004, na ktoré sme poukázali v sťažnosti) a ide o konanie po zrušení právoplatného rozhodnutia, kde sa vyžaduje rýchle odstránenie právnej neistoty vyvolanej zrušením právoplatného rozhodnutia, má podľa nášho názoru nižší súd možnosť odchýliť sa od názoru vyššieho súdu vysloveného v kasačnom rozhodnutí, s náležitým odôvodnením tohto odchýlenia.

Pritom by mali súdy konajúce a rozhodujúce po zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu SR brať na zreteľ, že Najvyšší súd už takto zasiahol do právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré predstavovalo nastolenie určitej právnej istoty medzi účastníkmi konania a opäť navodzuje stav právnej neistoty.

Všeobecný súd je tak povinný vykladať ustanovenia týkajúce sa mimoriadnych opravných prostriedkov práve vo svetle toho, čo vyjadruje „mimoriadnosť“ opravných prostriedkov - rovnováha medzi právnou istotou nastolenou právoplatným rozhodnutím na jednej strane a záujmom účastníkov a v neposlednom rade aj spoločnosti na správnosti súdnych rozhodnutí a na zabezpečení ústavných práv účastníkov v konaní, ktoré rozhodnutiu predchádza na strane druhej.

Vyššie (nadriadené) súdy by v takom prípade svoje prieskumné oprávnenie mali vykonávať na účel nápravy skutkových a právnych omylov a procesných pochybení,

nie opätovného prerokovania veci. Takéto preskúmanie sa nesmie stať skrytým riadnym opravným prostriedkom a sama okolnosť, že na vec môžu existovať dva názory, nie je dostatočným dôvodom opätovného rozhodovania vo veci. (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 591/2012 zo dňa 04.09.2013)

Ak by porušovateľ (Krajský súd v Košiciach) nazeral na kasačné rozhodnutie Najvyššieho súdu SR cez prizmu citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky a cez prizmu rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Tripon proti Rumunsku či Brumarescu proti Rumunsku, na ktoré sťažovateľ poukazoval v odvolacom konaní, musel by dospieť k záveru, že nie je viazaný názorom dovolacieho súdu, vysloveným v rozhodnutí, ktorým dovolací súd necitlivo, v rozpore s účelom mimoriadneho opravného prostriedku, uzurpuje si pozíciu akejsi tretej inštancie rozhodujúcej na základe skrytého riadneho opravného prostriedku a svojvoľne si presadzujúcej svoj individuálny, ničím nepodložený právny názor, oproti pôvodným relevantným právnym názorom nižších súdov potvrdených v dvojinštančnom konaní.

Najvyšší súd SR takto konal v príkrom rozpore s ústavným princípom usporiadania všeobecného súdnictva, v rozpore s účelom mimoriadneho opravného prostriedku, čím neospravedliteľne zasiahol do vlastníckeho práva sťažovateľa, spochybňujúc právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva sťažovateľa 7 rokov po jeho potvrdení právoplatným opatrením Krajského súdu v Košiciach. Zásah Najvyššieho súdu SR do základného práva sťažovateľa vlastníť majetok bol o to citeľnejší, že prišiel po uplynutí obdobia, v ktorom by ešte sťažovateľ v zmysle platného právneho poriadku mohol využiť nejaké právne inštrumenty na sanáciu negatívnych dôsledkov tohto zásahu.

Krajský súd v Košiciach vo svetle týchto okolností nemal rezignovať na svoj pôvodný, zákonne i ústavne konformný názor a podriaďiť sa arbitrárnemu a svojvoľnému rozhodnutiu dovolacieho súdu.

Z uvedeného hľadiska považujeme vyjadrenie porušovateľa zo dňa 14. 05. 2015 za irelevantné a Ústavnému súdu Slovenskej republiky navrhujeme, aby podanej sťažnosti vyhovel a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa priloženého vyúčtovania.»

14. Sťažovateľka podaním doručeným ústavnému súdu 20. augusta 2015 predložila rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) z 9. júna 2015 vo veci

sťažovateľka v. Slovenská republika, ktorým bolo vyslovené porušenie čl. 6 dohovoru Slovenskou republikou v dôsledku kasačného rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 z 30. apríla 2012, ktorý bol určujúci pre ďalšie rozhodovanie okresného súdu a krajského súdu vo veci sťažovateľky posudzovanej v tomto konaní o jej sťažnosti podanej ústavného súdu. Sťažovateľka vo svojom podaní uviedla:

«Sťažovateľ predovšetkým poukazuje na vydaný rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 09. 06. 2015 vo veci COMPCAR s.r.o. proti Slovensku (Sťažnosť č. 25132/13) na základe sťažnosti sťažovateľa proti Slovenskej republike, keďže podľa jeho názoru zrušením právoplatného rozsudku v jeho prospech rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 04. 2012, sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 na základe mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora došlo k porušeniu jeho práva v zmysle článkov 6 § 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Vo svojich úvahách súd v uvedenom rozsudku zdôraznil najmä skutočnosť, že „právo na spravodlivé konanie pred súdom, ako ho zaručuje čl. 6 § 1 Dohovoru, musí byť interpretované vo svetle Preambuly k Dohovoru, relevantná časť ktorej uvádza, že výkon práva je súčasťou spoločného dedičstva účastníckych štátov. Jedným zo základných aspektov výkonu práva je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného požaduje, že ak súdy konečne rozhodli vo veci, ich rozhodnutie by nemalo byť spochybnené.“

Súčasne konštatuje, že „preskúmanie právoplatného rozhodnutia by nemalo byť chápané ako zamaskované odvolanie a že princíp právnej istoty môže byť nechán bokom, aby sa zabezpečila oprava podstatných chýb alebo justičného omylu a napraviť „chybu podstatného významu pre právny systém“, ale nie kvôli právnemu purizmu.“

V uvedenom prípade však súd v bode 74. rozsudku konštatuje, že v pôvodnom kole konaní nižšie súdy priamo spomenuli právnu prezumpciu, použitie ktorej potom bolo napadnuté generálnym prokurátorom v jeho následnom mimoriadnom dovolaní, a že oba súdy dospeli k rovnakému záveru, a vzhľadom na ich odôvodnenie sa spravodlivosti v konaní nedá nič vyčítať. „Teda mimoriadne dovolanie GP je možné vnímať ako ďalšie odvolanie alebo, inými slovami, zamaskované odvolanie z hľadiska citovaného precedentného práva súdu.“

V neposlednom rade ESLP konštatuje, že medzi právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach a jeho zrušením rozhodnutím Najvyššieho súdu SR uplynula doba dlhšia než dva roky a tri mesiace, pričom napadnuté „rozhodnutie Najvyššieho súdu z 30. 04. 2012 malo spätný účinok na záležitosti vyriešené v konkurznom konaní v správnom konaní ohľadom registrácie vlastníckeho práva už v roku 2004“ (bod 77. rozsudku ESLP). Ide teda o výrazné spochybnenie princípu právnej istoty, ktorý má byť imanentnou súčasťou každého právneho štátu.

V zmysle bodu 78. uvedeného rozsudku súd nakoniec konštatoval zjavné porušenie práv sťažovateľa a uviedol, že „predchádzajúce úvahy týkajúce sa dôvodov zrušenia právoplatného rozsudku v konaní nárokovateľa ako aj relevantný časový rámec sú dostatočné pre umožnenie súdu dospieť k záveru, že rozhodnutie Najvyššieho súdu bolo nezlučiteľné s princípom právnej istoty a ako také porušilo právo sťažujúcej sa spoločnosti na spravodlivé konanie. Podobne bolo porušením článku 6 Dohovoru.“ ...

Konštatované porušenie práv sťažovateľa v rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 09. 06. 2015 teda jednoznačne deklaruje tvrdenia sťažovateľa uvádzané v podanej ústavnej sťažnosti, v rámci ktorých predovšetkým namietal rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach a Okresného súdu Košice II, vydané na podklade kasačného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 zo dňa 30. 04. 2012, prostredníctvom ktorého došlo k výraznému porušeniu princíпов právnej istoty a princíпов spravodlivého súdneho konania, a kde podané mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora treba považovať za ďalšie resp. zamaskované odvolanie. ...

Sťažovateľ tak na podklade konštatovania porušenia jeho práv v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 09. 06. 2015 poukazuje na skutočnosť uvádzanú v bode 73. predmetného rozsudku, a teda, že „zrušenie rozhodnutí nižších súdov Najvyšším súdom anulovalo celý súdny proces, ktorý mu predchádzal. Tento proces nielenže skončil právoplatným rozhodnutím, ktoré malo povahu res iudicata, ale toto rozhodnutie bolo aj čiastočne vykonané.“

Súd zároveň súčasne zdôrazňuje, že „napadnuté rozhodnutie Najvyššieho súdu z 30. apríla 2012 malo spätný účinok na záležitosti vyriešené v konkurznom konaní a v správnom konaní ohľadom registrácie vlastníckeho práva už v roku 2004.“

Konštatované porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru je vzhľadom na uvedené nutné vnímať zároveň aj v kontexte porušenia čl. 46 Ústavy SR, v ktorom nachádza vyjadrenie základné právo na spravodlivý proces a ktoré je priamou reflexiou čl. 6 Dohovoru v našom vnútroštátnom právnom poriadku. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 zo dňa 30. 04. 2012 je treba teda považovať za ústavne nesúladné, resp. neústavné. Následkom tohto neústavného kasačného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, vo svetle judikatúry a konštatovania Európskeho súdu pre ľudské práva, bolo teda prijímanie takých rozhodnutí nižších súdov, ktoré ukrátili sťažovateľa na jeho ústavných právach.

Striktné pridržiavanie sa nižších súdov ústavne neudržateľného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spôsobilo, že takými vadami trpia aj následne vydané rozsudky Okresného súdu Košice II, č. k. 18C/154/2014 zo dňa 26. 02. 2013 a Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013 zo dňa 13. 11. 2014. Okrem toho, že nižšie súdy nemali nekriticky preberať závery protiústavného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, z dôvodu zmeny skutkového stavu na základe vykonaného dokazovania na Okresnom súde Košice II a Krajskom súde v Košiciach po vydaní kasačného uznesenia Najvyššieho súdu SR mali tieto súdy možnosť sa od názoru dovolacieho súdu odchýliť, čo však neurobili.

Uvedeným tak došlo k porušeniu princípu právnej istoty, a to zvlášť preto, lebo následne po mimoriadnom dovolaní zrušil Najvyšší súd SR právoplatné súdne rozhodnutia nižších súdov so sprievodným účinkom tak, že zasiahol aj do jurisdikcie súdov v pôvodnom konkurznom konaní, t. j. došlo k výraznému neprípustnému zásahu do vlastníckych práv sťažovateľa už v roku 2004 potvrdených prostredníctvom súdnych ako i administratívnych rozhodnutí v rámci katastra nehnuteľností.

Na základe nesprávne vyvodených záverov z názoru dovolacieho súdu teda porušovateľ vydal nesprávne rozhodnutie vo veci samej, a to z dôvodu prísneho pridržiavania sa právneho názoru nadriadeného súdu, od ktorého sa ale mohol odchýliť, keďže ním nie je absolútne viazaný, na čo sťažovateľ viackrát upozorňoval. Napriek tejto skutočnosti porušovateľ dôvodí svoje rozhodnutie vydané vo veci s ohľadom na jeho viazanosť rozhodnutím nadriadeného orgánu a povinnosť rešpektovať a prezentovať jeho názory a postoje, s čím sťažovateľ jednoznačne nesúhlasí, a uvedené uvádza tak v podanej ústavnej

sťažnosti zo dňa 27. 02. 2015 ako i písomnom vyjadrení zo dňa 10. 06. 2015. Vzhľadom na prezentované závery Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý prikladáme k tomuto podaniu však tento postoj porušovateľa nemôže obstáť. ...

Podľa názoru sťažovateľa je možné vadu, ktorú do celého procesu vniesol svojím protiústavným rozhodnutím Najvyšší súd SR, a ktorou trpia aj v ďalšom konaní vydané rozsudky Okresného súdu Košice II a Krajského súdu v Košiciach, odstrániť iba tak, že Ústavný súd SR vyhovie sťažnosti sťažovateľa, zruší rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Co/253/2013 zo dňa 13. 11. 2014, pričom zaviazže súd v ďalšom konaní rešpektovať právny názor Európskeho súdu pre ľudské práva.»

II.

Východiská rozhodnutia ústavného súdu, vzťahujúca sa právna úprava a závery ústavného súdu

15. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veci sťažnosti sťažovateľky upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

16. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Je teda garantom ústavnosti a súdnym orgánom, ktorý je povinný chrániť dodržiavanie a rešpektovanie ústavy všetkými orgánmi verejnej moci vrátane všeobecných súdov. Dodržiavanie ústavy orgánmi verejnej moci však nemožno vzťahovať len na strohé rešpektovanie jej jednotlivých článkov. Generálna interpretačná a realizačná klauzula ustanovuje, že výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou (čl. 152 ods. 4 ústavy). Výklad každej právnej normy (právneho predpisu) musí byť konformný s ústavou ako základným

zákonem štátu s najvyššou právnou silou. V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad, čo bezo zvyšku platí aj pri interpretácii právnych noriem z oblasti konkurzu a reštrukturalizácie.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastniť majetok. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

19. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má

dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnicstvo a druhý všeobecné súdnicstvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu (práva na spravodlivé súdne konanie) rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

20. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručujú, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06).

21. Z pohľadu ústavnoprávneho treba určiť povahu prípadov, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie označených základných práv a slobôd. V konaní o ústavnej sťažnosti možno za také považovať prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou noriem tohto práva, prípadne konkurenciou interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princíпов, a naostatok za také možno považovať prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvoľe možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a právnom myslení

konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 108/2014).

22. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.

23. Podľa § 12 zákona č. 328/1991 Zb. súd je oprávnený vyžiadať si od správcu správu a vysvetlenie, nahliadať do jeho účtov a vykonávať potrebné zisťovania. Správcovi môže uložiť, aby si vyžiadal na určité otázky názor veriteľského výboru alebo správcovi môže dať pokyny sám.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. úpadca je povinný do 15 dní od doručenia výzvy súdu alebo správcu zostaviť a odovzdať správcovi zoznam svojich aktív a pasív s uvedením svojich dlžníkov, veriteľov aj ich adries, odovzdať správcovi svoje obchodné knihy aj všetky potrebné doklady a poskytnúť mu potrebné vysvetlenia. Predložený zoznam aktív a pasív musí úpadca podpísať a výslovne uviesť, že je správny a úplný. Výzva musí obsahovať poučenie o trestnoprávných následkoch nesplnenia týchto povinností.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. ak konkurz navrhuje dlžník, predloží zoznam svojich aktív a pasív spolu s návrhom na konkurz.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 328/1991 Zb. za obchodné knihy sa na účely tohto zákona považujú písomnosti preukazujúce nakladanie s majetkom dlžníka alebo stav jeho majetku, ktoré je dlžník povinný podľa osobitného predpisu viesť alebo uschovávať.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. súpis podstaty (ďalej len „súpis“) vykoná správca podľa pokynov súdu s použitím zoznamu predloženého úpadcom. Ak úpadca nesplnil povinnosti podľa § 17 ods. 1 a 2, uloží mu súd, aby sa dostavil na spísanie zápisnice o zozname majetku a aby vydal potrebné listiny správcovi.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu.

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. súd uloží tomu, kto uplatňuje, že sa vec nemala do súpisu zaradiť, aby v lehote určenej súdom podal žalobu proti správcovi na súde, ktorý vyhlásil konkurz. V prípade, že žaloba nie je podaná včas, predpokladá sa, že vec je do súpisu zahrnutá oprávnene.

24. Po preskúmaní a posúdení všeobecnými súdmi zisteného skutkového stavu a právnych záverov a vyjadrení účastníkov konania dospel ústavný súd k záveru, že ústavná sťažnosť je z pohľadu ústavnoprávneho prieskumu nedôvodná a rozsudok krajského súdu z 13. novembra 2014, ktorým bol v celom rozsahu ako vecne správny potvrdený rozsudok okresného súdu z 26. februára 2013, nie je ani arbitrárny, ani zjavne neodôvodnený.

25. Krajský súd ako odvolací súd vo svojom rozsudku po opísaní skutkových a právnych záverov z odôvodnenia rozsudkov okresného súdu aj najvyššieho súdu, námietok sťažovateľky v odvolaní na strane 1 až strane 4 a konštatovaní, že neboli dôvody ani pre zmenu, ani pre zrušenie rozsudku, okrem iného uviedol:

„Podľa § 243b ods. 5 ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, 225 a 226 O. s. p. platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 226 O. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Vychádzajúc z uvedeného je prvostupňový aj odvolací súd viazaný názorom dovolacieho súdu.

Z rozhodnutia Najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní vyplýva, že dovolací súd považuje za nesprávny aj právny záver súdov v základnom konaní, podľa ktorého mala predmetné pozemky nadobudnúť žalovaný v dobrej viere. Zastáva názor, že so zreteľom na uvedené okolnosti žalovaný nemohol byť dobromyseľný. Podľa názoru dovolacieho súdu absencia dobromyseľnosti pri právnom úkone smerujúcom k nadobudnutiu práv, ktorými

boli porušené práva tretej osoby má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu pre jeho rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Ďalej zdôraznil, že konkurzný správca v rozpore so svojou základnou povinnosťou vyplývajúcou z § 1 a 2 O. s. p. zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníkov konkurzného konania, ako aj ochranu právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, nepostupoval takto a konkurzný súd dal navyše opatrením súhlas k odpredaju pozemkov žalovanej napriek tomu, že vedel o ich zastavanosti komunikáciou, o riziku neaktuálnosti údajov vychádzajúcich z archívneho materiálu a o komplikáciách spojených so vznikom rozdielneho vlastníctva k stavbe a pozemkom, na ktorých sa nachádza. Kúpnu zmluvu, ktorou správca konkurznej podstaty predal žalovanej pozemky, ktoré podľa výsledkov vykonaného dokazovania mal nadobudnúť zo zákona č. 138/91 Zb. do vlastníctva žalobca, teda odlišná osoba od úpadcu, treba za tejto situácie považovať za absolútne neplatnú pre rozpor so zákonom.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodu napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vychádzajúc z uvedeného a z toho, čo v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol dovolací súd, odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti nepovažuje za potrebné uviesť ďalšie dôvody. Všetky námietky, ktoré uviedol v odvolaní a vo svojich vyjadreniach odporca už boli predmetom prvostupňového konania a súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí s nimi vypořiadal. Súd prvého stupňa správne rozhodol aj o trovách konania, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny.“

26. Vychádzajúc z uvedeného odôvodnenia tohto rozhodnutia [samozrejme, po preskúmaní aj vecných dôvodov rozsudku okresného súdu, na ktoré ústavný súd bližšie poukazuje (pozri bližšie bod 8)] je zřejmé, že rozsudok krajského súdu 13. novembra 2014 v spojení s rozsudkom okresného súdu z 26. februára 2013 a ich právne a skutkové závery opierajúce sa o predchádzajúci rozsudok najvyššieho súdu v dovolacom konaní z 30. apríla 2012 sú ústavne udržateľné. V tejto súvislosti sa ústavnému súdu žiada dodať, že pokiaľ sťažovateľka videla neústavnosť napadnutého rozsudku krajského súdu v tom,

že pôvodný účastník konania pred všeobecnými súdmi (mesto Košice) mal vedomosť o prebiehajúcom konkurznom konaní, a na základe toho potom nemuseli okresný súd a krajský súd po zrušení veci dovolacím súdom rešpektovať jeho právny názor, toto nezodpovedá dikcii právneho názoru vysloveného najvyšším (dovolacím) súdom, ktorý uviedol, že ak nebolo konkurzným súdom rozhodnutie (opatrenie) vydané (aj) vo vzťahu k žalobcovi, právne dôsledky v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. nenastávajú, pričom nie je významné, z akého dôvodu takto konkurzný súd nepostupoval (napríklad preto, že tretia osoba sa nedozvedela, že jej vec bola zapísaná do súpisu podstaty). Inak povedané, v zmysle najvyšším súdom vyslovených záverov nie sú sťažovateľkou uvádzané skutkové zmeny k týmto, teda k najvyšším súdom interpretovaným ustanoveniam § 19 zákona č. 328/1991 Zb. , relevantné. V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že aj ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 421/2012 v podstate nesúhlasil s názorom sťažovateľky, že výklad § 19 zákona č. 328/1991 Zb. zo strany dovolacieho najvyššieho súdu je neprípustne extenzívny, keď uviedol, že námietka sťažovateľky týkajúca sa nemožnosti preskúmania opatrenia krajského súdu sp. zn. 2 K 620/95 z 9. júla 2004, resp. jeho záväznosti v zmysle § 159 ods. 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) pre najvyšší súd pri jeho rozhodovaní, nie je opodstatnená. Dostupná odborná literatúra sťažovateľkou nastolenú otázku pozná a rieši. Ústavný súd konkrétne odkazuje na komentár k Občianskemu súdnemu poriadku Števček/Ficová a kol. Praha : C. H. Beck, 2009. s. 424, 425, podľa ktorého „skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre všetky orgány, sa však nemôže vykladať tak, že by sa iný subjekt než účastník právoplatne rozhodnutého konania nemohol domáhať svojho nároku, ktorý sa nejakým spôsobom dotýka už právoplatne rozhodnutej veci. Pre súdy a iné štátne orgány je výrok rozhodnutia súdu záväzný, len pokiaľ ide o otázku, ako bolo rozhodnuté medzi účastníkmi konania. Ak prejednávaná vec skutkovo a právne súvisí s vecou, ktorá už bola právoplatne rozhodnutá medzi účastníkmi konania, nemôže si súd predbežne posúdiť takto rozhodnutú vec inak, pretože výrok tohto právoplatného rozsudku je preň záväzný. Ak však súd koná s niekým, kto nebol účastníkom konania právoplatne skončeného a rozhodnutého (a nejde pritom o subjekt, na ktorý je zákonom rozšírená subjektívna hranica záväznosti súdneho rozhodnutia), môže si túto otázku posúdiť aj inak, teda výrok právoplatného rozsudku

v tomto prípade záväzný nebude.“. Uvedené možno aplikovať aj na daný prípad a vyplýva z toho, že opatrením krajského súdu sp. zn. 2 K 620/95 z 9. júla 2004 nebol najvyšší súd viazaný, a preto mohol otázku dotýkajúcu sa právoplatne rozhodnutej veci posúdiť podľa svojho názoru.

27. Sťažnosťou napádané právne závery krajského súdu vychádzali zo záverov najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktorý ich predtým vyslovil v zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 z 30. apríla 2012. Predmetné dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu bolo predmetom ústavného prieskumu vo veci č. k. II. ÚS 421/2012-14 z 11. októbra 2012. Uvedenú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Toto procesné rozhodnutie ústavného súdu má povahu kvázi meritórneho rozhodnutia s účinkami podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde. Inými slovami, ústavný súd bol nosnými dôvodmi uvedenými v jeho predchádzajúcom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 421/2012 z 11. októbra 2012 viazaný. Navyše, predmetné dovolacie rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 M Cdo 1/2011 z 30. apríla 2012 nebolo v tejto posudzované (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), keďže sťažovateľka v petite sťažnosti napadla v poradí nasledujúce (dovolaciemu rozhodnutiu, pozn.) rozhodnutie krajského súdu z 13. novembra 2014, ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu z 26. februára 2013.

28. Pokiaľ sťažovateľka v sťažnosti nesúhlasila so „záväznosťou“ právnych záverov dovolacieho rozhodnutia pre ďalšie rozhodovanie okresného súdu a krajského súdu, resp. dôvodila možnosťou odchyliť sa okresným súdom a krajským súdom od vyslovených právnych záverov najvyššieho súdu, táto otázka podľa názoru ústavného súdu— vzhľadom na ústavnú udržateľnosť právnych záverov uvedených v napadnutom rozhodnutí krajského súdu, ktoré predstavovali nosné závery pre nevyhovenie sťažnosti sťažovateľky— je skôr akademickej povahy bez jej reálneho významu k predmetu ústavného prieskumu. Z citovaných častí odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov vyplýva, že sa s právnymi— pre vec významnými— otázkami riadne zaoberali a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnili. Relevantne sa vysporiadali s námietkami sťažovateľky, na ktoré poukazovala aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1

listiny, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozsudku (§ 157 ods. 2 OSP), nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu z 13. novembra 2014 ústavný súd súčasne konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Výklad práva všeobecnými súdmi v danej veci nie je taký, že by popieral účel a zmysel príslušných zákonných noriem (najmä citovaného zákona č. 328/1991 Zb. alebo procesného kódexu – Občianskeho súdneho poriadku) (m. m. I. ÚS 23/2010).

29. Pokiaľ sťažovateľka v doplnení sťažnosti poukazovala na ostatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 9. júna 2015 vo veci sťažovateľky proti Slovenskej republike, ktorým bolo vyslovené porušenie jej práva podľa čl. 6 dohovoru Slovenskou republikou v dôsledku kasačného rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré bolo *in concreto* posudzované, ústavný súd uvádza, že toto rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva môže mať potencionálne (pri dodržaní právnych uzancií vychádzajúcich z čl. 133 ústavy a § 75 a nasl. zákona o ústavnom súde) svoj význam iba pre prípadne ďalšie súdne konanie (obnovu konania) pred ústavným súdom pri splnení zákonom predpísaných náležitostí, avšak nie už v tomto konaní.

30. Ústavný súd s prihliadnutím na uvedené dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky kladené ústavou a dohovorom na rozhodnutie súdneho orgánu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu v spojení s názorom okresného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). Aj preto ústavný súd nepovažoval za potrebné rozvíjať či podporovať správnosť ostatných záverov všeobecných súdov rozhodujúcich právnu vec sťažovateľky patriacu do ich ústavnej (čl. 142 ods. 1 ústavy) a zákonnej (§ 7 ods. 1 OSP) právomoci.

31. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd sťažnosti sťažovateľky po vecnom preskúmaní jej argumentácie svojím rozhodnutím nevyhovel. Vzhľadom na to bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi (trovy konania) a námietkami sťažovateľky k údajnému porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v danej veci nebolo zistené porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

33. K tomuto rozhodnutiu sa podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde pripája odlišné stanovisko sudkyne Marianny Mochnáčovej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2015